

I Liceum Ogólnokształcące im Tadeusza Kościuszki w Łomży – łomżyńska Alma Mater wg prof. A. Dobrońskiego - należy do tych szkół, które, mierząc się z burzami dziejów, politycznymi i ustrojowymi zawirowaniami, zachowały ciągłość działalności pedagogicznej i wychowawczej. Łomżyńskie liceum znajduje się wśród dziesięciu najstarszych szkół w Polsce na liście opublikowanej przez MEN w 1973 roku, w dwusetną rocznicę powołania Komisji Edukacji Narodowej.

Szkoła została założona jako kolegium jezuickie w 1614 roku. Od tego czasu, przechodząc liczne reorganizacje związane z wydarzeniami historycznymi i społecznymi potrzebami, nieprzerwanie kształci i wychowuje młodzież miasta i okolicy.

„Rozbiory Polski, walki powstańcze spowodowały wiele szkody, ale nauka była tu wciąż w wielkiej pieczołowitości.”- podaje Kajetan Dzierżanowski w „Krótkiej wiadomości o szkole łomżyńskiej”. Jednym z pierwszych jej dyrektorów był św. Andrzej Boboła, wśród profesorów znajdujemy Franciszka Ksawerego Dmochowskiego, Wojciecha Szweykowskiego, Alojzego Osińskiego, Józefa Hermana Osińskiego, Jakuba Falkowskiego i szereg innych postaci reprezentujących polską naukę i kulturę. Szkoła wychowała wielu bohaterów narodowych – braci Adama i Ludwika Mierosławskich, Szymona Konarskiego, Rafała Krajewskiego... Do jej uczniów należał Prymas Tysiąclecia Kardynał Stefan Wyszyński. Wychowankowie Ci są przykładami ofiarnej postawy patriotycznej, ich losy stanowią polską historię. Wielu profesorów i uczniów szkoły oddało życie w walkach o wolność, a także stawiając opór niemieckiemu i sowieckiemu okupantowi.

„Ludzie nieobeznani z dziejami jednego pewnego kroku nie są w stanie uczynić dla przyszłości.” - głosił Leon Rzecznowski, profesor Gimnazjum w Łomży w latach 1858-62.

Podejmowany w ciągu czterystu lat trud profesorów, młodzieży szkolnej i społeczności miasta zapewnił ciągłość działalności szkoły potwierdzaną w nieprzerwanym procesie kształcenia, pielęgnowanej tradycji, trwałości księgozbioru, powrotach do imienia, w ustalonym wysokim poziomie nauczania.

Dziś z przeszłości czerpiemy to wszystko, co może naszym wychowankom pomóc w kształtowaniu ich jutra. Przygotowując bogaty program obchodów Czterechsetlecia Szkoły, zaplanowaliśmy wiele działań wychowawczych i edukacyjnych, które były realizowane w ciągu całego roku szkolnego 2013/14. Przygotowano szereg publikacji, wystawy historyczne i filmy, wykonana została prezentująca historię szkoły tablica, medal oraz okolicznościowe pamiątki. Kulminacją obchodów stały się uroczystości jubileuszowe, które uzyskały protektorat Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego i objęły trzy dni – od 27 do 29 czerwca 2014 roku.

Przebieg uroczystości był zgodny z przyjętym scenariuszem. Wszystkie jego punkty zostały

zrealizowane przy udziale zaproszonych gości, absolwentów, profesorów oraz uczniów obu szkół noszących imię Tadeusza Kościuszki – I Liceum Ogólnokształcącego i Publicznego Gimnazjum Nr 6 w Łomży.

W uroczystościach udział wzięli między innymi przedstawiciel Prezydenta RP, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, wojewódzkich i lokalnych, władz kościelnych, poseł ziemi łomżyńskiej na Sejm RP, delegacje uczelni i szkół średnich, reprezentowane były instytucje i stowarzyszenia współpracujące ze szkołą. Na listach uczestników odnotowano blisko 1000 osób.

Obchody zainteresowały regionalne i lokalne media. Relacje z uroczystości ukazały się na portalach internetowych, w TVP Białystok i lokalnych stacjach łomżyńskiej TV.

W opinii społecznej organizatorzy przedsięwzięcia odnieśli sukces. Wydarzenie skupiło uwagę wielu środowisk, aktywizując je do współpracy, odnowiło i umocniło więzi między pokoleniami pedagogów i absolwentów. Bogata tradycja szkoły, przypomniane przy okazji Jubileuszu dramatyczne jej dzieje i przykłady bohaterstwa jej profesorów i wychowanków mogą służyć promocji postaw patriotycznych i obywatelskich. Podjęte w roku jubileuszowych obchodów działania edukacyjne i wychowawcze stanowią propozycję nowoczesnego nawiązywania do historii, wykorzystującego metody pobudzające uczniów do samodzielnego działania, wyzwalające u młodzieży poczucie dumy z przynależności do wspólnoty szkolnej, lokalnej i narodowej.

Przygotowany album stanowi pamiątkę tych wydarzeń. Na zdjęciach zostały uchwycone najważniejsze momenty z przebiegu uroczystości, jak Msza św. odprawiana w intencji profesorów i wychowanków szkoły, otwarcie zjazdu Absolwentów, odsłonięcie pamiątkowej tablicy, koncert łomżyńskiej Filharmonii, posadzenie dębów symbolizujących ciągłość, stałość i trwałość tradycji Jubilatki. Znajdziemy w nim także dokumenty świadczące o randze uroczystości: dyplomy, listy gratulacyjne, wpisy do księgi pamiątkowej oraz kopie niektórych dokumentów ofiarowanych Szkole przy okazji tego szczególnego spotkania.

Wydawnictwo wzbogacone zostało przez dołączone w zapisie elektronicznym filmy i prezentacje.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom Jubileuszowych uroczystości, profesorom Szkoły, jej absolwentom, uczniom i ich rodzicom. Dziękujemy tym, którzy pomogli nam je zorganizować, licznym przyjaciom Szkoły i ofiarodawcom.

Spółeczności I Liceum Ogólnokształcącego i Publicznego Gimnazjum Nr 6
im Tadeusza Kościuszki w Łomży.

Najważniejsze publikacje na temat Jubileuszu I Liceum Ogólnokształcącego w Łomży.

1. Chojnowski Paweł: Istnieje 400 lat dzięki młodym umysłom. Gazeta Współczesna 2014 nr98 s. 1 (dod. Magazyn Łomżyński)
2. Derewońko Mirosław : Jak piękny sen 400 lat minęło jak jeden dzień... [on-line]. Łomża 2014. Dostępny 30.6.2014. <http://WWW.4lomza.pl>:Regionalny portal
3. Historia z Patronatem Prezydenta RP. Kontakty 2014 nr22 s.6
4. Kaczyńska Maria: Nasza szkoła. Kontakty 2014 nr27 s.12
5. Lipska Katarzyna, Michalska Eulalia: Jubileusz na miarę tysiąclecia. Wiadomości Łomżyńskie 2014 nr36 s.3
6. Łomżyński zjazd „Kościuszkowców”. Wiadomości Łomżyńskie 2014 nr36 s.3
7. M.K. Wyjątkowa szkoła. Kontakty 2014 nr27 s.6
8. P.Ch. I LO kontynuuje jezuickie tradycje. Gazeta Współczesna 2014 nr123 s.3
9. 400 lat I LO. Kontakty 2014 nr26 s.5

Świadectwa i dokumenty potwierdzające trwałość i skuteczność zbiorowego wysiłku wielu pokoleń znajdujemy w licznych źródłach i opracowaniach. Najważniejsze z nich to:

Archivum Romanum Societatis Jesu,

Archivum Societatis Jesu Cracoviense,

Archiwum Pijarów w Krakowie,

Archiwum Diecezji Łomżyńskiej,

Archiwum Państwowe w Łomży,

Roczniki Urzędowe Królestwa Polskiego,

Dzierżanowski K.: „Krótka wiadomość o szkole Łomżyńskiej”, 1861

Łukaszewicz J.: „ Historia szkół w Koronie i Wielkim Księstwie”, 1851

Miłow W.G.: „ Istoriceskaja zapiska”, 1912

Rzeczniowski L.: „ Dawna i terażniejsza Łomża”, 1861

„380 lat szkoły średniej ogólnokształcącej w Łomży 1614-1994” wraz z „Aneksem”, 2014